

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 4Tdo/16/2022                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 5115010641                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 17.05.2023                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Pavol Farkaš             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2023:5115010641.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci obvineného J. O. ,o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia a nariadení výkonu trestu odňatia slobody, na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku konanom 17. mája 2023 v Bratislave, o dovolaní ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Žilina z 28. júla 2020, sp. zn. 28T/84/2015, takto

### rozhodol:

I. Uznesením Okresného súdu Žilina z 28. júla 2020, sp. zn. 28T/84/2015 bol

p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 50 ods. 4, ods. 6 Trestného zákona v n e p r o s p e c h obvineného J. O..

II. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Žilina z 28. júla 2020, sp. zn. 28To/84/2015 v celom rozsahu a z r u š u j e aj ďalšie rozhodnutia na zrušované rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku p r i k a z u j e Okresnému súdu Žilina, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

### Odôvodnenie

Okresný súd Žilina (ďalej tiež „okresný súd“) uznesením z 28. júla 2020, č. k. 28T/84/2015-129 podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona, § 419 ods. 1 a § 420 Trestného poriadku vyslovil, že obvinený J. O. (ďalej tiež „obvinený“) sa neosvedčil v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia trestným rozkazom Okresného súdu Žilina z 3. augusta 2015, č. k. 28T/84/2015-43 a nariadil mu výkon trestu odňatia slobody 15 mesiacov s tým, že obvinený bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Na podnet sudkyne Okresného súdu Žilina proti vyššie uvedenému uzneseniu, podala z dôvodu podľa §

371 ods. 2 Trestného poriadku dovolanie ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej tiež „ministerka spravodlivosti“ alebo „dovolatelka“), pretože má za to, že dovolaním napadnutým uznesením bol porušený zákon v ustanovení § 50 ods. 4, ods. 6 Trestného zákona v neprospech obvineného J. O.. Súčasne súdu predložila svoje rozhodnutie z 21. mája 2021, č. 21097/2021/61/121 a príkaz na prepustenie obvineného z výkonu trestu, v zmysle ktorých ministerka spravodlivosti podľa § 380 ods. 4 Trestného poriadku prerušila výkon trestu odňatia slobody obvineného až do rozhodnutia dovolacieho súdu o jej dovolaní a príkazom ho prepustila na slobodu.

Ministerka spravodlivosti v dovolaní poukázala na predchádzajúci priebeh konania v trestnej veci obvineného, v rámci ktorého okresný súd trestným rozkazom z 3. augusta 2015 č. k. 28T/84/2015-43, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25. augusta 2015, uznal obvineného J. O. za vinného z prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona a uložil mu súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov. Výkon uloženého trestu odňatia slobody obvinenému okresný súd podmienenečne odložil a určil mu skúšobnú dobu podmienenečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 30 mesiacov. Okresný súd uznesením z 8. januára 2016, č. k. 28T/84/2015-71 podľa § 50 ods. 3 Trestného zákona obvinenému započítal skúšobnú dobu podmienenečného odsúdenia, ktorá mu bola uložená trestným rozkazom Okresného súdu Žilina z 30. januára 2015, sp. zn. 36T/209/2014, právoplatným 26. mája 2015, a to od 27. mája 2015 do 25. augusta 2015, do súhrnného trestu odňatia slobody uloženého trestným rozkazom Okresného súdu Žilina z 3. augusta 2015, č. k. 28T/84/2015-43, právoplatným 25. augusta 2015. Skúšobná doba podmienenečného odsúdenia obvineného v zmysle uvedených rozhodnutí súdov plynula od 27. mája 2015 do 27. novembra 2017. V priebehu konania Okresná prokuratúra Žilina od 3. júla 2018 do 18. mája 2020 opakovane žiadala okresný súd o podanie informácie o stave konania o osvedčení, respektíve neosvedčení sa obvineného v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 28T/84/2015 a okresný súd ju opakovane informoval, že o osvedčení alebo neosvedčení nie je možné rozhodnúť, pretože obvinený bol toho času ešte neprávoplatne odsúdený za iný jeho trestný čin spáchaný počas skúšobnej doby v inom konaní vedenom pred Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 3T/45/2018. Rozsudok v inej trestnej veci obvineného sp. zn. 3T/45/2018 nadobudol právoplatnosť 08. októbra 2019.

Okresný súd 25. júna 2020 podal na poštovú prepravu upovedomenie pre obvineného o verejnom zasadnutí súdu, ktoré sa malo konať 28. júla 2020 pre rozhodovanie o jeho osvedčení alebo nesvedčení sa v skúšobnej dobe, ktoré bolo obvinenému doručené za uplatnenia fikcie doručenia podľa § 66 ods. 3 Trestného poriadku. Upovedomenie obvineného o verejnom zasadnutí bolo podané na poštu 25. júna 2020, t. j. takmer 9 mesiacov od právoplatnosti rozsudku vo veci vedenej Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 3T/45/2018 a 7 mesiacov od uplynutia 2-ročnej lehoty podľa § 50 ods. 6 Trestného zákona. Okresný súd rozhodol 28. júla 2020 o neosvedčení sa obvineného v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia trestným rozkazom okresného súdu z 3. augusta 2015, č. k. 28T/84/2015-43 a nariadil obvinenému výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov.

Ministerka spravodlivosti namietala porušenie zákona v neprospech obvineného J. O. tým, že lehotu 2 rokov od uplynutia skúšobnej doby stanovenú podľa § 50 ods. 6 Trestného zákona pre uplatnenie tzv. fikcie osvedčenia sa odsúdeného zo zákona treba rešpektovať, aj keď v danej trestnej veci (konanie sp. zn. 28T/84/2015) musel súd čakať na právoplatnosť rozhodnutia v inej jeho trestnej veci (konanie sp. zn. 3T/45/2018). Po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku v konaní sp. zn. 3T/45/2018 dňa 08. októbra 2019, tak už nemožno hovoriť o zavinení obvineného v zmysle § 50 ods. 6 Trestného zákona. Po uplynutí lehoty 2 rokov od skončenia skúšobnej doby, podľa názoru ministerky spravodlivosti, už malo dôjsť k tzv. osvedčeniu obvineného zo zákona a okresný súd mu nemal nariaďovať výkon trestu. Vzhľadom na uvedený právny názor, ministerka spravodlivosti využila svoje oprávnenie a podľa § 380 ods. 4 Trestného poriadku, prerušila výkon trestu odňatia slobody obvineného J. O. a príkazom ho prepustila z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu.

Ministerka spravodlivosti z vyššie uvedených dôvodov navrhla, aby dovolací súd rozsudkom vyslovil, že napadnutým uznesením okresného súdu bol porušený zákon v ustanovení § 50 ods. 4, ods. 6 Trestného zákona v neprospech obvineného, zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a zrušil aj ďalšie

rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu ministerky spravodlivosti sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Žilina (ďalej tiež „prokurátor“), ktorý uviedol, že k osvedčeniu odsúdeného zo zákona (lehota 2 rokov) podľa § 50 ods. 6 Trestného zákona dôjde vtedy, keď obvinený, respektíve odsúdený nemá vinu na skutočnosti, že súd v tejto lehote nerozhodoval. Ak ale obvinený zaviniť to, že súd v lehote 2 rokov nemohol rozhodnúť, tak súd môže rozhodnúť o neosvedčení sa odsúdeného aj po uplynutí tejto lehoty. V danej trestnej veci okresný súd musel počkať na rozhodnutie súdu vo veci podvodu, ktorého sa obvinený dopustil v skúšobnej dobe predchádzajúceho odsúdenia. V takom prípade podľa názoru prokurátora už 2-ročná lehota neplatí a súd môže rozhodnúť po jej uplynutí.

Obvinený sa k dovolaniu ministerky spravodlivosti a k vyjadreniu prokurátora k jej dovolaniu sám a ani prostredníctvom obhajcu do termínu nariadeného verejného zasadnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, písomne bližšie nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) preskúmal vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané ministerkou spravodlivosti ako osobou oprávnenou a na podnet osoby, ktorej zákon právo na podanie dovolania nepriznáva (§ 369 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie prípustné z dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 2 Trestného poriadku a za dodržania povinného zastúpenia obvineného obhajcom v dovolacom konaní (§ 373 ods. 2 Trestného poriadku).

V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávnych väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007].

Jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020.).

Najvyšší súd v predmetnej trestnej veci zistil, že dovolanie ministerky spravodlivosti je opodstatnené, čo znamená, že napadnutým rozhodnutím boli porušené ustanovenia Trestného zákona v súvislosti s výkonom trestu, ktorého výkon bol obvinenému J. O. podmiennečne odložený. Najvyšší súd vyslovil porušenie zákona v rozsahu, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Podľa § 371 ods. 2 Trestného poriadku, minister spravodlivosti podá dovolanie okrem dôvodov uvedených v odseku 1 aj vtedy, ak napadnutým rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe, Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmiennečne odložený, o výkone zvyšku trestu po podmiennečnom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste.

Podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona, ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a splnil

povinnosť nahradiť škodu spôsobenú trestným činom alebo zaplatiť dlh alebo zameškané výživné, ak boli uložené, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že sa trest odňatia slobody vykoná. Rovnako súd postupuje aj v prípade iných obmedzení alebo povinností podľa § 51 ods. 3 a 4, ak boli uložené. Ak sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, súd rozhodne tak, aby výkony trestov odňatia slobody nasledovali plynule za sebou. Výnimočne môže súd vzhľadom na okolnosti prípadu ponechať podmienkové odsúdenie v platnosti, hoci odsúdený konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže

a) ustanoviť nad odsúdeným probačný dohľad a uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo primerané povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4 smerujúce k tomu, aby viedol riadny život,

b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby ustanovenej v odseku 1.

Podľa § 50 ods. 5 Trestného zákona, ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by odsúdený mal na tom vinu, má sa za to, že sa odsúdený osvedčil.

Podľa § 50 ods. 6 Trestného zákona, rovnako sa má za to, že sa odsúdený osvedčil, ak súd do dvoch rokov od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by odsúdený mal na tom vinu v prípade, ak sa proti odsúdenému vedie v tejto lehote trestné stíhanie pre iný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe.

Najvyšší súd po splnení prieskumnej povinnosti v predmetnej trestnej veci zistil, že uznesením Okresného súdu Žilina z 28. júla 2020, sp. zn. 28T/84/2015 bolo rozhodnuté, že obvinený sa podľa §§ 420, 419 ods. 1 Trestného poriadku, § 50 ods. 4 Trestného zákona neosvedčil v skúšobnej dobe podmienkového odsúdenia trestným rozkazom Okresného súdu Žilina z 3. augusta 2015, č. k. 28T/84/2015-43 a nariadil mu výkon trestu odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia. Vyššie uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 15. augusta 2020.

Obvinený J. O. bol trestným rozkazom Okresného súdu Žilina z 3. augusta 2015, sp. zn. 28T/84/2015 uznaný za vinného z prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona a za tento trestný čin mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov s podmienkovým odkladom výkonu trestu odňatia slobody na skúšobnú dobu v trvaní 30 mesiacov. Súčasne podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona bol zrušený výrok o treste uloženom obvinenému trestným rozkazom Okresného súdu Žilina z 30. januára 2015, sp. zn. 36T/209/2014, právoplatným 26. mája 2015, ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov s podmienkovým odkladom na skúšobnú dobu 2 roky, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresný súd Žilina uznesením z 8. januára 2016, sp. zn. 28T/84/2015 podľa § 50 ods. 3 Trestného zákona započítal obvinenému skúšobnú dobu podmienkového odsúdenia, ktorá mu bola uložená trestným rozkazom Okresného súdu Žilina z 30. januára 2015, sp. zn. 36T/209/2014, právoplatným 26. mája 2015, a to od 27. mája 2015 do 25. augusta 2015, do súhrnného trestu odňatia slobody uloženého trestným rozkazom Okresného súdu Žilina z 03. augusta 2015, č. k. 28T/84/2015-43, ktorý nadobudol právoplatnosť 25. augusta 2015.

Skúšobná doba podmienkového odsúdenia v trestnej veci obvineného vedenej Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 28T/84/2015 plynula od 27. mája 2015 do 27. novembra 2017. V danom prípade 2-ročná lehota v zmysle § 50 ods. 6 Trestného zákona uplynula 27. novembra 2019.

Najvyšší súd ďalej zo spisového materiálu zistil, že obvinený bol rozsudkom Okresného súdu Žilina z 9. septembra 2019, sp. zn. 3T/45/2018 uznaný za vinného z pokračovacieho prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, ktorý spáchal počas plynutia skúšobnej doby a za tento trestný čin mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do

ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 8. októbra 2019.

V danom prípade vyplývajú z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že Okresný súd Žilina mal lehotu od 8. októbra 2019 do 27. novembra 2019 na to, aby rozhodol v predmetnej trestnej veci o osvedčení, respektíve neosvedčení obvineného J. O. v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia. Táto lehota v trvaní viac ako 1,5 mesiaca mala Okresnému súdu Žilina stačiť, aby v lehote do 27. novembra 2019 nariadil verejné zasadnutie, vykonal relevantné dôkazy vo vzťahu k predmetu konania a rozhodol. Platí to o to viac, že v oboch kľúčových trestných veciach rozhodoval Okresný súd Žilina, ktorý po vyhlásení rozsudku sp. zn. 3T/45/2018 mal postrážiť okamih nadobudnutia jeho právoplatnosti s prihliadnutím aj na fakt, že oprávnené osoby voči rozsudku nepodali odvolanie. Treba tiež zdôrazniť, že prokurátor od 3. júla 2018 do 18. mája 2020 sa na okresnom súde opakovane dožadoval informácie o stave konania o osvedčení, respektíve neosvedčení sa obvineného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 28T/84/2015 a opakovane okresný súd prokurátora informoval, že o osvedčení alebo neosvedčení nie je možné rozhodnúť, pretože obvinený bol v tom čase ešte neprávoplatne odsúdený za iný jeho trestný čin spáchaný počas skúšobnej doby v inom konaní vedenom pred Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 3T/45/2018 a v tejto trestnej veci je potrebné čakať na jeho právoplatnosť. Z toho plynie, že Okresný súd Žilina vo veci vedenej pod sp. zn. 28T/84/2015 mal vedomosť o tom, kedy bol v tejto trestnej veci vyhlásený rozsudok a napriek tomu nestihol rozhodnúť o neosvedčení sa obvineného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia v lehote do 27. novembra 2019.

Za takto daných okolností v posudzovanej trestnej veci nemožno postup okresného súdu pripočítať v neprospech obvineného J. O..

Súčasne najvyšší súd dodáva, že týmto rozhodnutím sa nenarúša doterajšia súdna prax, podľa ktorej stále platí, že pokiaľ sa osoba dopustí iného trestného činu v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, je potrebné čakať na právoplatnosť trestného rozhodnutia v merite veci a následne rozhodnúť aj po uplynutí lehoty ustanovenej v § 50 ods. 6 Trestného zákona. V danej veci však bolo v možnostiach okresného súdu rozhodnúť v 2-ročnej lehote, nakoľko rozsudok Okresného súdu Žilina z 9. septembra 2019, sp. zn. 3T/45/2018, ktorý zakladal dôvod na premenu trestu, nadobudol právoplatnosť 8. októbra 2019, pričom 2-ročná lehota vyplývajúca z § 50 ods. 6 Trestného zákona uplynula až 27. novembra 2019.

Z uvedeného potom vyplýva, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu dovolaním ministerky spravodlivosti je založené na porušení ustanovenia Trestného zákona v súvislosti s výkonom trestu, ktorého výkon bol obvinenému J. O. podmienne odložený. Najvyšší súd preto o dovolaní ministerky spravodlivosti rozhodol tak, ako je uvedené v bode I. výrokovej časti tohto rozsudku.

Súčasne dovolací súd podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil uznesenie Okresného súdu Žilina z 28. júla 2020, sp. zn. 28To/84/2015 v celom rozsahu a zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušované rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad (bod II. výroku tohto rozsudku).

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Okresnému súdu Žilina, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol (bod III. výroku tohto rozsudku).

Tento rozsudok bol prijatý senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0.

## **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

